

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3 uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 5. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnisti mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnništvo je na Miklošičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnisti. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Sudetski Nemci prosijo pomoči pri alpskih Nemcih.

Ob času, ko se vrše v Pragi pogajanja med Nemci in Čehi za mir med obema narodnostmi, pošiljajo praški Nemci po svetu mile prošnje za podporo nemškemu „Turnvereinu“ v Pragi. Dobili smo v roke tako vabilo za podporo, ki se glasi:

Nemški moški „Turnverein“ v Pragi
(ustanovljen 11. junija 1858.)

Vaše blagorodje!

Novo vzgajališče nemškega življa ima nastati na bregu Vltave. Nemškemu moškemu telovadnemu društvu (Turnkreis Deutschösterreich) se je posrečilo po 22 letnem obstanku, v srcu mesta Prage, v Finski ulici, blizu staromestnega trga, kupiti stavbišče, na katerem se sežida telovadnica z drugimi potrebnimi prostori. Leta 1911. se začne zidati. S tem izdajamo oglas za podporo na vse nemške sorojake, ki jim je na srcu obstanek nemštva. Društvo samo ni zmoglo, da bi plačalo vse stroške, ki so preveliki — za stavbišče se je plačalo 160.000 K cela stavba bo stala 350.000 K. Saj tudi stavba ni namenjena samo Pragi, ampak celi nemški Avstriji, ki svoje sinove in hčere pošilja v tako velikem številu v mesto na bregovih Vltave, in ta bo gotovo rada pripomogla, da se jim postavi stalno vzgajališče za telovadbo in izobrazbo. Tako torej pozivljamo vse in velja naš klic vsem, ki hočejo biti branitelji in množitelji nemške posesti in posadke v Pragi.

Podpisani so pod oklicem, predsednik in tajnik nemškega praškega „Turnvereina“, pod njima krajevni nemški minister Schreiner in nemški deželni in državni poslanci: Zelliger, Pacher in Herold.

Pridejan je tudi poštni ček, s pripombo, naj se nakaže najmanj 200 K, kot brezobrestno in neodpovedno posojilo.

Kakor je znano, imajo Nemci v Pragi slavno in bogato hranilnico, ki je enaka naši kranjski Sparkasi (Česka spošitelna), ta rada varuje nemško posest v Pragi. Tudi podpisani gospodje so si tekom svoje politične kariere pripravili lepo premoženje, s katerim naj varujejo nemštvo na bregu Vltave. Morda jim bodo pomagali alpski Nemci, toda ti imajo tudi svoje stroške, pri ponemčevanju slovenske zemlje. Zato ne verujemo na velik uspeh, posebno, če bodo njih pozivi prihajali v naše roke. Zabeležili smo ta slučaj, ker je važen dokument, kako si hočejo pomagati praški Nemci v svoji stiski, ko Praga noče biti dvojezično mesto.

Iz slovenskih krajev.

Iz Mokronoga. Zapustil nas je sodnik g. Zwitter, starosta mokronoškega Sokola in odšel na svoje novo mesto v Novo

mesto. Ker je bil osnovelec in takorekoč duša „Sokola“, je vsem žal za njim.

Iz Krmelja pri Št. Janžu. Pri „Werku“ so koncem pretečenega tedna praznovali, ker niso imeli kaj delati, oziroma niso smeli delati. Ta presneti „Werk“ je kakor stara polomljena ura, naenkrat se kaj polomi. Razlika je samo ta, da se „Werk“ v Krmelju ne more potreti, ker mu teh lastnosti manjka. Trdoživ pa je kakor žaba; izderi ji drob in srce, pa vedno se kraki še gibljejo, samo pobezati jih je treba. Tolažimo se vedno, da bo svoje čase še velik in slaven, — če se le odpre kje zlata ruda, katere se bo izvažalo toliko, kakor sedaj rujava premoga. Krmelj leži tričetrt ure od Št. Janža proti jugu v ozki dolinici obdani na obeh straneh z nizkimi griči. — Pred 50 leti je tu stala tovarna za cink. Ker so že takrat kopali tukaj premog, so ga porabljali v tovarni, cinkovo rudo pa so dovažali od drugod in cink zopet odvažali drugam. O takratni gospodi krmeljski („fabriški“) se stari ljudje bolj pohvalno izražajo, kot o sedanjih. Kljub temu, da je bil takrat zaslužen v vsoti manjši, si je ljudstvo razmeroma neprimerno več prihranilo, o čemer sedaj ne more biti govora. Podjetje je bilo večje in se je vse drugače lepo rentiralo kakor današnji „Werk“, ki menda ogromno stane, pa bore malo donša, tako da je vedno deficit. Pred časom je stala v Krmelju samo Papeževa gostilna in par bajtic pod Hnicem. Sedaj obseza nad 30 števil in ima svoje ime po gostilni g. Papeža od nekdanjega krmeljskega. Preje je bilo v navadi ime „fabrika“ in se zdaj se rabi to ime. Slovensko ime so popačili v nemščini v Karmel, ker so se bali, da bi si Nemci polomili jezike, če bi morali izgovarjati Krmelj. Zadnji direktor je sezidal lično vilo na nasprotni strani sedanjega grajzerije; s prenehanjem tvornice so imenovano vilo podrl in zdaj raste tam grmovje in rbida, kakor bo s časom rastla tudi na kraju grajzerije, kadar bo „Werk“ v „Bogu zaspal“.

Splošni pregled.

Nemčija in Rusija.

Rusko časopisje se v zadnjem času obširno bavi z vsenemškimi plani in z razmerjem Rusije do Nemčije. „Novoje Vremja“ piše o svetovni nemški politiki in o nemškem postopu na vzhod. Rusija je dolgo stala v službah Nemčije; na najvišjem mestu so v Rusiji odločevali Nemci, in še danes so jim odprta vrata v Rusijo. „N. V.“ spominja na postopanje Rusije leta 1878. in na oni klic nemškega cesarja o „rumeni nevarnosti“ (narodi Evrope branite svoje pravice), ki je gnal Rusijo v vojno in v poraz na daljnem vstoku. Tako je hotela

Nemčija določevati nalogo Rusije in je hotela odvrniti nje pozornost od nemških planov, ki so segali na najvažnejšo točko — na zapadno Azijo. Pri perzijskem vprašanju se je to pokazalo najlepše. Nemški cesar je izrazil nemškimi bankam, ki hočejo dati Turčiji denarja, svoje zadovoljstvo in je gratuliral nemškemu poslanstvu v Carigradu za njegove intervencije. Zaradi napetih razmer v Perziji je to posojilo političnega namena in je naperjeno proti Rusiji in Angliji. Dasi se je nemški cesar v Bruslju postavil na stališče večnega miru in se je tudi Anglija izrazila za mir, je vendar videti, da se ta mir vzdržuje le po starem pravilu: če hočeš imeti mir, pripravljaj vojno. Zato rusko časopisje našteva vse one prilike, pri katerih je nastopil cesar Viljem proti Rusiji: na Balkanu, v Turčiji, v Perziji, na Kitajskem. Kakor se zdi imajo pogosti sestanki cesarja Viljema in carja Nikolaja več pomena, nego se splošno misli in neenergični car stoji menda pod uplivom odbojapostanega cesarja. Zato govori „N. V.“ o pomenu rusko-francoske zveze in o angleško-ruski entente in povdarja pomen samostojnega postopanja brez nemškega upliva. Dalje svari list pred velikim zaupanjem napram romantičnim politikom in poziva k previdnosti pred nemškimi plani, ki merijo na vzhod. Ti plani gredo preko Avstrije na Balkan in preko Turčije v Perzijo. Tu je središče svetovne nemške politike.

Perzija.

Listi poročajo, da je vlada prestregla nekaj pisem prejšnjega odstavljenege šaha, ki je v njih svoje privržence pozival h nemrom in je obljubljal, da bo podpiral njih delo. Zaradi tega se mu ustavijo dohodki. — Nemiri v severnem delu se nadaljujejo, revolucionarji se zatekajo k ruskim konzulom, ki jim baje nudijo zaščite. Minister Stolypin je imel zaradi perzijskih dogodkov na svojem stanovanju sejo, katere se je udeležil tudi minister zunanjih zadev in vojni minister. — V Angliji sta minister Geax in kancler Grey odločno zavrnili mnenje, da je vojna nevarnost na obzorju. Nemčija je zahtevala od Anglije jasnega odgovora zaradi njenega postopanja v perzijskih nemirih, vendar ni prišlo doslej do nikakega napetja med obema državama.

Vstaja v Uruguay.

V državi Uruguay je izbruhnila revolucija. Cela meja ob Braziliji je zasedena od revolucionarjev. Argentinska republika je ukrenila vse potrebno, da ohrani svojo neutrlnost. Vstajo so povzročili nasprotniki kandidata za predsedniško mesto, senorja Battleja. Brzjavne in železnične zveze so razbite in poškodovane.

Grško.

Venizelos je obljubil revizijo ustave in nov reformni program. Tekom treh mesecev bi se rešilo parlamentarno vprašanje. Pri

reviziji financ se je izkazalo 12 milijonov deficita; istotoliko bi dosegel deficit v tekočem letu. Stranke so proglasile, da se ne udeležijo novih volitev. Bivša kralj. svetnika Theotokis in Rhall sta odklonila poset pri kralju, ker se ne smatrata več kraljevska svetnika.

Odmevi železničarske stavke v francoski komori.

Interpelacije proti ministru Briandu zaradi njegovega postopanja proti stavkujočim delavcem se nadaljujejo. Socijalisti bi na vsak način radi dosegli, da bi Briand demisijoniral. Seje so zelo burne, socijalisti nastopajo z vso brezobzirnostjo in pri govorih jih podpira galerija s svojimi demonstracijami. Briand stoji neomajano na svojem stališču, da je imela stavka revolucionarne namene in da je bil dolžan braniti interese družbe in države. Socijalisti groze celo s prevratom, vendar se jim ni doslej posrečilo pripraviti Brianda do demisije.

Abdul Hamid.

Turški sultan Abdul Hamid v pokoju je obolen na nervozi in raznih drugih starih slabostih.

Dnevne vesti.

Našim naročnikom, ki jim je potekla naročnina koncem oktobra, ali pa celo še prej, smo poslali položnice in jih prosimo, da bi nam čim prej poslali naročnino.

Iznenadeni so bili včeraj ljubljanski naročniki našega lista in oni, ki „Jutro“ kupujejo v tobakarnah, ker tako zgodaj ga še nikdar niso dobili. Od sedaj bo izhajalo „Jutro“ redno tako zgodaj in bo našim čitateljem tudi v tem oziru popolnoma ustrezno.

Slovensko deželno gledališče. Danes se igra izven abonementa (za lože par) znana Raupachova žaloigra „Mlinar in njegova hči“ z g. Verovškom in gđ. Wintrovo v glavnih ulogah. Cene so zelo znižane. — V četrtek opereta „Grof Luksemburški“ (za nepar). — V soboto prvič Schnitzlerjeva drama v treh dejanjih „Ljubimkanje“ in H. Sudermanna „Fric“. — V nedeljo popoldne za goste z dežele, ki pridejo h koncertu „Glasbene Matice“ opereta. — Prihodnji teden „Dolarska pricesa“. — Gosp. Etbin Kristan je ravnateljstvu izročil svojo novo dramo v petih dejanjih „Sam svoj“.

Časten večer Davorinu Jenkotu priredi „Glasbena Matica“, kakor smo že poročali, dne 6. novembra v veliki dvorani hotela „Union“ povodom 50letnice slov. narodne himne „Naprej“. O postanku te naše marseljeze piše mojster Davorin Jenko v 3. zvezku letošnjih „Novih akordov“ tako-le: „Dne 16. maja 1860. leta je zložil Davorin Jenko pesem

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[143]

„Slišala sem samo, da vam Giovanni Malatesta daje sestanek jutri zvečer pri skali, ki ji pravijo Glava. Več nisem hotela slišati, kajti razumela sem.“

„Če je že tako, potem milostljiva, je res: gospod Malatesta me je pozval za jutri zvečer.“

Primavera je pritiskala roko na srce, ki ji je burno udarjalo v prsih.

„Pa če bi vas jaz prosila...“ je zamrmrala boječe. Glas ji je zastal; ta hip jo je minila najhujša duševna muka, kar jih je kdaj okusila v življenju.

„Česa me hočete prositi, milostljiva,“ je hladno vprašal Ragastens.

„Da se ne bijete,“ je Primavera bolj vzdihnila kakor odgovorila. „Oh, naj vam razložim svojo misel... Saj vendar med vami in Malatesto ne more biti nobenega povoda za resnično sovraštvo... Jaz poznam Malatesto... Njegov značaj je vročkrven in razburljiv, toda njegova duša je viteška, plemenita... Če bi mu vi rekli... če bi mu dopovedali, da v tem trenutku nimata pravice prelivati svojo kri... prepričana sem, da bi se odrekel...“

„Ah, milostljiva,“ je izbruhnil Ragastens, „vaša čuvstva vas zapeljujejo! Vi hočete od mene, da naj se umaknem in ponižam!... To se ne bo zgodilo!... Toda pomislite milostljiva,“ je dodal mahoma s koprnečim glasom, „v tem

dvoboju ne bo padel Malatesta... Z Bogom, milostljiva!...“

In zbežal je, ves blazen od bolesti in ljubosumnosti. Primavera je obstala nekaj hipov kakor okamenela, vsa osupla, ker je zdaj razumela vitezovo misel. Nato pa, ne da bi se zavedala, kaj dela, se je vzpela pokonci, iztegnila roke in zaklicala:

„Ragastens!...“

Toda vitez je bil že daleč. Ni je slišal. Primavera se je zrušila na klop in se krčevito razjokala.

Nenadoma pa so se v parku pojavile luči. Začuli so se glasovi, klicali so jo... Primavera se je stresla, ko je med temi glasovi spoznala glas kneza Manfredi. Nekaj hipov nato je stal pred njo Manfredi v lastni osebi.

„Vendar vas najdem,“ je vzkliknil stari. „Tu ste, draga Beatrice... Bil sem že v smrtnem strahu... Dajte mi roko... spremim vas nazaj.“

„Tako pojdem, knez!“ je odgovorila Beatrice. „Toda rada bi še malo sopla svežo dišavo te lepe noči...“

Knez se je obrnil k bakljenoscem ter jim mignil, da naj odidejo. Ko sta bila sama, je sedel k svoji mladi ženi.

„Prav imate,“ je dejal, „sladke so minute, ki jih človek preživi v samotnem sanjarstvu, daleč od nadležnežev... Ta krasna noč!... Kako mirno je vse!... Kako daleč sva od sveta!... Ali umevate mojo srečo, Beatrice?...“

Prijel jo je za roko. Pustila mu je. Toda obenem se je zdržnila, česar pa stari ni opazil.

„Mojo nesluteno, nepričakovano, neupano srečo!“ je nadaljeval knez Manfredi. „Kdo bi si bil mislil, da ne boste odlikovali nobenega izmed tolikega števila mladih velikašev, očaranih od vaše lepote, in da izberete mene, starca, ki stoji z eno nogo v grobu!...“

„Knez...“

„Ne, draga Beatrice... Dajte, da izrazim neizmerni ponos, s katerim me navdaja ta vaša volitev...“

In knez Manfredi se je sklonil ter pritisnil svoje vroče ustnice na roko Beatrice. A to ni bil več poljub dvorljivosti, to je bil poljub ljubezni! Primavera je tiho vzkliknila in skoraj silovito potegnila roko nazaj.

„Kaj vam je, Beatrice?“ je vprašal knez, presenečen od te burne kretnje.

Kaj ji je bilo?...

Takrat, ko je vsa porazena nad predlogom Malateste in nahajajoča se pred dvojno možnostjo, ali naj se sprejme ta predlog, ali pa naj gleda, kako se poruši in propade vse delo obrambe, ki ga je pripravljala toliko časa, zajela misel, da bi si izbrala za soproga starega Manfredija — takrat ni mislila na ta trenutek, ko bo stari pomlajen od ponosa in radosti, hotel biti njen soprog tudi drugače kakor pa samo z imenom!

Podobna preganjani srni, je bila ona mislila samo na to, kako bi se izognila neposredno preteči nevarnosti. In nevarnost je zanjo obstojala v tem, da bi utegnili postati žena Malateste ali koga drugega izmed mladih gospodov, katerih strast je poznala že dolgo časa. Zatekla se je bila v naročje starca, ki se ji je zdel bolj nekakšen oče. In zdaj se ji knez Manfredi nenadoma razodeva kot zaljubljenec, goreč zaljubljenec, ki se mu mudi zahtevati svoje pravice.

Ah, že v prvi minuti si je bila svesta svoje strašne zmote. Zdaj pa se je na tihem preklinjala, da se ni znala ustavljati in se ni siloma uprla ropu svoje svobode.

Stari Manfredi je nekaj trenutkov molčal. Nato je dejal: „Pojdiva, draga Beatrice... vrniva se.“ (Dalje.)

„Naprej zastave Slave“. Davorin je pri neki priložnosti zaprosil Simona Jenka da bi zložil pesem, katera bi bila pripravna za koračnico, da se poje pri izletu. Čez nekoliko dni je dobil Davorin od prerano umrlega Simona pesem „Naprej“. Poskušal je večkrat, da jo komponira, ali ni mogel najti melodije, katera bi odgovarjala tekstu. Ves trud je bil zastonj. 16. maja popoldne gre v Baderjevo kavarno na Dunaju, ki je bila blizu vseučilišča. Tukaj je začel čitati staro „Presse“, ki je v podlistku napadala in grčila slovenski narod na način, kateri je bil svojstven temu Slovanstvu vedno sovražnemu listu. Ta članek je Davorina tako razsrdil, da je vrgel list stran in šel iz kavarne. Na ulici začne naenkrat peti tiho v sebe „Naprej zastava Slave“! Ustavlja se in ves začuden reče: Glej! tako dolgo sem se brezuspešno mučil, da bi dal napev tej pesmi, a sedaj v moji razburjenosti našel sem nenadoma napev pesmi: „Naprej zastava Slave“. Davorin gre v Prater in v gostilni „zum Hirschen“ napiše to pesem tako, kakor se še danes poje. Prvikrat se je pela v javnosti dne 22. oktobra 1860. l. na besedi „Slovenskega pevskega društva“ v dvorani pri „Sperlu“ na Dunaju v navzočnosti mnogoštevilnega slovanskega občinstva. Njeni glasovi so elektrizovali vse navzoče občinstvo tako, da odobravanja ni hotelo biti ni konca ni kraja. Takoj na to se je raznesla pesem po vsem Slovenskem ter je malone postala narodno blago. A tudi ostali slovanski narodi so jo brzo sprejeli in tudi med njimi se je istotako udomčila kakor v Slovencih. Posebno Čehi in Hrvati niso pozabili pri slavnostnih prilikah na to navduševalno himno. Pruske vojne muzike so jo l. 1866. svirale pri vходу in izhodu iz Češke, a ruske vojne muzike pri vходу v Plevno, Sofijo in Karo“. Pripominjamo, da je himna „Naprej“ izšla tudi v angleškem prevodu.

Apel na ravnateljstvo državnih železnic v Trstu. Kar si nekateri višji železniški uradniki dovoljujejo v poslednjem času, je že skoro neverjetno. Poročamo sledeči slučaj dobesedno, kakor smo ga prejeli in vprašamo ravnateljstvo državnih železnic v Trstu, če res ni mogoče priti tem neznošnim šikanam v okoliščini? Dne 8. oktobra je pripeljala neka stranka okoli trideset na dve popoldne na kamniški kolodvor blago. Ker so bila skladišča vrata zaprta, je lastnik dotičnega blaga odložil blago na peronu in potem čakal, kdaj prično železniški delavci z delom. Ker pa je čakal že več kot pol ure, odide v pisarno, kjer mu tamkajšnji uradnik pove, da bi morali biti delavci že na delu. A čudo! Mesto da bi železniški delavci delali na kolodvoru, so obirali na vrtu g. Reparja, načelnika kamniškega kolodvora jabolka in odšli šele potem v skladišče, ko so obrali že vse jablani. G. načelnik je dobro videl, da čaka pred skladiščem stranka in šel celo še dvakrat ostentativno mimo, ne da bi se zmenil za stranko. Tako postopanje je naravnost izzivalno. Ali je prvič g. načelnik Repar zato tukaj, da šikanira stranke ostentativno in se še ne zmeni zanje. Ali so drugi delavci zato na kolodvoru, da mu obirajo jablani in da dela z njimi kar hoče. Pričakujemo, da bo ravnateljstvo državnih železnic upoštevalo te vrste in podučilo g. načelnika Reparja, kako se mora obnašati napram strankam in delavcem.

Gospodje zdravniki deželne bolnice so darovali preostanek prispevkov za venec pokojnemu asistentu dr. Friedrichu v znesku 67 kron za obnemogle člane „Društva zdravnikov na Kranjskem“.

V prisilni delavnici je zdravstveno stanje, kakor nam poroča mestni fizikat, izvrstno. Med prisiljenci se v zadnjem času

niti niso pojavila ona navadna obolenja, ki so sicer na dnevnem redu. Kar pa se tiče male Pavločič, ki je že popolnoma okrevala in njene rodbine, se sklicuje mestni fizikat na poročilo, ki ga objavljamo na drugem mestu.

Nevarnost kolere odstranjena. Bakteriološke preiskave otrebkov dveh nadaljnjih dni, od četrtega zvečer in sobote zjutraj so dognale, da mala Pavločič ne izločuje več koleravibrijonov. Tudi preiskave otrebkov vseh sostanovalcev so imele negativen rezultat. Vsled tega je mestni fizikat prvotne stroge kontumačne naredbe nekoliko predrugačil. Mala Pavločič ostane sicer še do srede v bolnici za silo, tako da bo od tretnotka, ko je zadnjič izločevala vibrijone, izolirana predpisanih pet dni. Počuti se prav dobro in se zabava z igračami in knjigami, ki so jih ji nanesli strogi zdravniki. Tudi nje rodbina ostane do končne razkluške stanovanja izolirana. Stranišče in kanalizacija uradniške hiše pri prisilni delavnici se je že razkužila. Vsled tega so se ostalim prebivalcem te hiše kontumačni predpisi nekoliko olajšali. Prisiljenci bodo smeli v sredo zopet na delo zunaj prisilne delavnice. — Gori omenjeni ugodni preiskovalni rezultati so pač dognali, da je odstranjena nevarnost, ki je pretila po bacilonoski Pavločič. Ta slučaj kolere bil je izredno inštruktiven. Na eni strani nam kaže, kako lahko se okužimo, ker celo zdravi ljudje, bacilonosci, prenašajo vibrijone. Na drugi strani pa se vidi, kake minuciozne previdnosti je treba, da se uduši in v kali zatre ta kuga. Akoravno pazijo za časa kolere zdravstvene oblasti s podvojeno pozornostjo na vse okoliščine, se bo vendar pripetilo, da izvora kake epidemije ne bo moči konstatirati. Kdo bo zdravemu človeku, kakor je bil n. pr. Romanazzi poznal, da je bacilonosec? Kakor čujemo, je Romanazzi že dospel v Tarent in se počuti ves čas dobro. Seveda bodo sedaj tudi njegove otrebke bakteriološko preiskali. Kakor posnemamo iz laških časopisov, se tudi v priliki tamkaj vladajoče kolere bakteriološko preišče vsak količjak sumljiv slučaj. Kako izborne in nepogrešljive sodelavce imajo zdravstvene oblasti v bakteriologiji, pokazal nam je ljubljanski slučaj. Ko bomo o preiskavah pri Romanazziju kaj poizvedeli, hočemo o tem poročati.

Simon Gregorčičeva javna knjižnica in čitalnica. Od 3. novembra naprej bo knjižnica odprta med tednom od 5. do pol 8. ure zvečer, v nedeljo in na praznike od 9.—12. ure dop. Čitalnica bo pristopna med tednom od pol 4. do 8. zvečer, v nedeljo in na praznike od 9. do 12. ure dop.

Svobodna Misel je prišla nekoliko iz redu, ker so člani konzorcija, visokošolci, ki so odpravljali vse upravno in uredniško delo, letos po državnih izpitih odšli na vse strani. Cenjene naročnike prosimo torej nekoliko potrpljenja. Letos so izšle št. 1.—4., tako, da ni treba reklamirati, kdor je prejel te. Najkasneje po Novem letu se stvar uredi in potem se jim bo nadalje pošiljalo naprej brez reklamacij. — Nujno pa prosimo vse dolžnike, ki nam dolgujejo lepo vsoto stotakov naj zaostalo naročnino po 3 K pošljejo čimprej na naslov „Svobodna Misel“, Praga-Vinogradi, Češko. Če bi ti zaostali počazneži vršili svojo dolžnost, bi list lahko združeval posebnega upravnika ter tako redno izhajal. Ne delajte torej klerikalcem tega veselja in listu nepotrebnih težav. Vsaj je pri današnjih krasnih razmerah in razbitosti v naprednih vrstah podoben neodvisen list naravnost kulturna potreba. Nobena struja, ki nima opore v najširših slojih, nima praktičnega pomena a široke sloje po Slovenskem moramo pripravljati za kakršnokoli napredno in soci-

jalno organizacijo le potom časopisja. — Prosimo vse napredno časopisje za ponatis te vesti.

Sokol I. vabi k pogrebu povodom smrti svojega člana, bančnega uradnika Fr. Klemenca. Pogreb se vrši danes dne 1. novembra ob pol 4. uri iz Škofje ulice. Zbiramo se v društvenih prostorih do četrta na 4.

Slovensko pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ zapoje danes popoldne med 4. in pol 5. uro na pokopališču pri Sv. Križu tri žalostinke in sicer: 1. „O gospod“, 2. „Mrtvaški blede angelj“ in 3. „Blagor mu“.

Javno predavanje v Novem mestu. V Narodnem domu novomeškem predava dne 1. novembra ob 8. uri zvečer g. prof. dr. Dragotin Lončar iz Idrije o predmetu: „Slovenci v kulturi in politiki“.

Dobrim srcem. Vsem, ki hočejo primerno spominjati se v teh dneh svojih dragih pokojnikov, priporočamo, da na mesto dragih vencev, darujejo v narodne in človekoljubne namene, pred vsem za Ciril-Metodovo družbo, za „Domovino“ in za razne dobrodelne zavode. Tako najprimernejše častite spomin mrtvih, da skrbite za žive!

Tifus. V kraju Hudeje, občina Trebnje, je obolelo v neki družini za tifusom šest oseb. Zdrava je ostala samo ena hčerka. Zdravstvene oblasti so odredile obširne varnostne odredbe.

Najdeno mrtvo truplo. Včeraj zjutraj so našli prebivalci ljubljanskega barja v velikem cestnem jarku mrtvo truplo dnuarja Seliškara iz Vrzdence pri Vrhniki, stanujočega na Karolinskem ozemlju. Kakor smo poizvedeli, se je Seliškar vsled žalosti radi smrti svoje žene udal pijači in je včeraj, ko se je vračal domov najbrže padel v dotični cestni jarek in se pri tem ubil.

Stokronski bankovec zamenjal s podobom. Šestletni posestnikov sin Alojzij Wolf iz Slavnika pri Radovljici, je po navetu 24 letnega posestnikovega sina Alojzija Ropreta iz Bohinjske Bele iskal v omari svojega očeta Filipa neko „podobo“. Naenkrat privleče deček iz omare stokronski bankovec, ga prestriže na dva dela in ponudi en del Ropretu. Ropret, ki je pa dobro poznal veljavo te „podobe“, je prosil fanta, naj mu da še drugi del, kar je slednji tudi storil. Oče Alojzija Wolfa je šele tekom 14 dni zapazil, da mu primanjkuje v omari 100 kron in je vso zadevo takoj naznanil sodišču.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Delegacijsko zasedanje.

Dunaj, 31. oktobra. V današnji seji odseka za zunanje zadeve ogrskih delegatov je predložil grof Wickenburg svoje poročilo za delegacije. V poročilu proslavlja nemajano zvestobo Nemčije napram Avstriji in opisuje dobre razmere avstrijske države napram drugim evropskim državam. Poročilo opisuje tudi sedanji političen položaj Avstrije od aneksijske krize. Delegati so vzeli poročilo na znanje. Plenarna seja ogrskih delegatov se vrši dne 8. novembra.

Pl. Lukacs v avdijenci pri cesarju.

Dunaj, 31. oktobra. Danes je sprejel cesar ogrskega finančnega ministra pl. Lukacs v posebni avdijenci. Lukacs je izjavil, da je imela avdijenca zgolj informativen značaj. Odločitev glede vprašanja o izplačilih v gotovini še ni padla. Ob treh popoldne se je vršila konferenca obeh ministrskih predsednikov in obeh finančnih ministrov. Seja je trajala več ur. Vlada je izdala poseben komunike, v katerem izjavlja,

da se je na tej konferenci o vprašanju glede izplačilih v gotovini dosegel popolnen sporazum. Oba finančna ministra sta nato takoj konferirala z merodajnimi faktorji Avstro-ogrske banke. Imenovani bodo posebni zastopniki, ki bodo na temelju sedanjega sporazuma sestavili detaljna pravila.

Razpust črnoviškega občinskega sveta.

Černovice, 31. oktobra. Črnoviški občinski svet bo razpuščen dne 4. novembra. Komisarjem bo imenovan vladni svetnik Wolf.

Položaj češko-nemške narodno-politične konference.

Praga, 31. oktobra. Položaj češko-nemške narodno-politične konference je postal skrajno kritičen. Splošno se domneva, da ne bo prišlo med Čehi in Nemci do nikakega sporazuma. Češki radikali še vedno vstrajajo na svojem stališču in to tembolj, ker so Nemci odklonili češki junktum. Glasilo čeških radikalcev „Česke Slovo“ pravi, da bo takoj kakor hitro bodo Nemci zahtevali zajedno rešitev davčnega in narodnostnega vprašanja, konec pravih pogajanj. V vladnih krogih se že pečajo z mislijo, ali bi radi sedanjega kritičnega položaja ne kazalo odgoditi češki deželni zbor na nedoločen čas.

Tiskovna svoboda na Portugalskem.

Lizbona, 31. oktobra. Danes je izšel dekret nove portugalske vlade o tiskovni svobodi na Portugalskem.

Moravski deželni zbor.

Brno, 31. oktobra. Zadnja seja moravskega deželnega zbora je radi obstrukcije Nemcev in socijalnih demokratov trajala 80 ur. Nemci so koncem seje začeli strahovito razbijati in divjati. Prihodnja seja se vrši v četrtek, nakar bo moravski deželni zbor odgođen.

Sasanov v avdijenci pri cesarju Viljemu.

Berlin, 31. oktobra. Nemški cesar je sprejel ruskega ministra za zunanje zadeve Sasanova v posebni avdijenci. V avdijenci so se obravnavale končne odredbe glede sestanka ruskega carja in nemškega cesarja.

Konflikt med Anglijo in Perzijo.

Bombay, 31. oktobra. V okraju Lingach je nastal upor. Angleška vlada je odposlala na perzijsko mejo 100 angleških vojakov, da prepreči upad v mesto. Ta korak se smatra kot prvi konflikt med Anglijo in Perzijo.

Obtožnica proti bivšemu portugalskemu diktatorju.

Lizbona, 31. oktobra. Obtožnica proti bivšemu portugalskemu diktatorju Francu navaja, da je Franco za časa svojega diktatorstva izdal 70 odlokov, ki so proti ustavnim zakonitim določilom. Kralj je potom teh različnih odlokov plačeval dolgove kralja Manuela in tako oškodoval državo. Sodnija je Franca sedaj izpustila proti kavciji na svobodo.

Poroka princa Viktorja Napoleona s princeso Klementino.

Rim, 31. oktobra. Turinski nadškof je dobil od papeža brzojavno poročilo, da ne sme poročiti princa Viktorja Napoleona s princeso Klementino in sicer radi tega, ker je princ Viktor Napoleon v sorodu z laško kraljevsko rodbino.

Sestanek nemškega cesarja z angleškim kraljem.

London, 31. oktobra. Vesti, da se snide nemški cesar v kratkem z angleškim kraljem, se tukaj smatrajo kot popolnoma izmišljene.

Mali listek.

Književnost, gledališče in umetnost.

Janeza Trdine zbrani spisi. IX. knjiga. Zbr. sp. XIII. zvezek. Cena broš. 2-50 K, eleg. vez. 370 K. Po pošti 20 vin. več.

Ko je bil Janez Trdina še živ, se je malo govorilo in pisalo o njem. Pisatelj je živel skromno med svojimi priljubljenimi Dolenjci in se ni mnogo kazal v javnosti. Znan je bil večinoma po svoji originalnosti. Šele po smrti so se pokazali njegovi zakladi, ki jih je marljivo zbral celo življenje. Zdi se mi, da se je zgodilo, kakor po smrti pridnega dolenjskega kmeta: celo življenje zbira srebrnjak pri srebrnjaku, a nikomur ne govori o njih. Le kadar je prav dobre volje, pomakne klobuk na stran in se pobaha: Tudi mi nismo praznih rok... Po smrti pa odpro njegove skrinje in glej: srebrnjak pri srebrnjaku. Cel zaklad, trud njegovega dela se pokaže na dan.

Tako je bilo s Trdinovimi spisi. O Trdinovih spisih se je pisalo že mnogo hvale in to opravičeno: eni so hvalili njegovo originalnost, drugi njegov jezik, tretji njegovo umetnost, s katero zna umetniško obdelati najnavadnejše dogodke. Njegova umetnost je preprosta, operira brez posebnih sredstev, zato pa je jasen v idejah in zanimiv od kraja do konca. Trdina je realist,

tuintam podaja povest, kakor mu jo pripoveduje kaka Mana, ali kakor jo čuje iz besedi modrega možaka v gostilni. Tako zdrava umetnost je nam potrebna v današnji dobi, ko dobivamo mnogo nezdravega v našo literaturo. Zdi se mi, da je to naša javnost sama priznala s tem, da je znala prav ceniti bajke in povesti Janeza Trdine in da so se njegovi spisi priljubili vsem slojem.

Med raznimi vršinami, ki so jih ocenjevalci našli v Trdinovih spisih, mislim da se je premalo poudarjala njih pedagoška vrednost. Trdinovi spisi so zmogni vzgajati in sicer dobro vzgajati. To je velikega pomena za nas v dobi, k imajo knjige tako velik pomen v vzgoji ljudstva.

Nravna in narodna vzgoja naroda, to je geslo pisatelja. Mi imamo mnogo tendencioznih povesti, z moralno in narodno tendenco, toda navadno v teh knjigah manjka umetnosti in ne uplivajo; celo ljudstvo jih ne mara. Kako je to vse drugače pri Trdini. Poslušamo njegove nauke radi, kakor bi slišali besede starega, globoko izkušnega moža. Tudi če se z njimi ne strinjamo, poslušamo jih radi in priznati moramo, da so globoko utemeljeni. Je z njimi nekako tako, kakor s tendenčnimi spisi ruskega filozofa Tolstojca. Tudi nahajamo pri Trdini ideje, katere kažejo na misleca, ki se je razvijal v isti meri,

kakor Tolstoj. O tem bi se dalo obširno pisati, mi samo opozarjamo na ta pojav.

Ta knjiga Trdinovih spisov obsega sledeče bajke in povesti: Franja, Dvanajst lastnosti, Ivan Slobodin, Slovenska novela, Dolenjske ženitve, Omika. — Vse slike so vzete iz dolenjske zemlje in kažejo v plastični luči našo narodno psiho. Kdor bo pisal o tem, ne bo mogel iti mimo Trdinovih spisov. Citati Trdinove spise se užitek za inteligenta in za priprostega človeka.

Ravno se oglašajo glasovi, da je treba knjig in knjižnic na mejo. Pri tem je treba opomniti, da bi bilo treba skrbeti, za prave knjige, s katerimi bi polnili ljudske knjižnice in da teh še dolgo nimamo dovolj.

Trdinovi spisi so najprimernejši za take knjižnice. Oni so vzor, kako je treba pisati iz naroda za narod, obenem pa so dokaz, da se umetnost ne poniža, ako se poniža k narodu.

Zato Trdinove spise priporočamo vsem, ki jim je ležeče na tem, da se širi dobra slovenska knjiga po vseh naših krajih, da vzgaja in uči in — zabava.

Koledar družbe sv. Cirila in Metoda za l. 1911. Cena 1-20 K. Poleg navadnih koledarskih stvari ima letošnji koledar nekaj zanimivih člankov. Njim na čelu je podoba in življenjepis velikega dobrotnika naše šolske družbe, Karla Kotnika. Par beletrističnih člankov je od Konopoljskega, trije članki pa so informativnega značaja:

R. Orel: Slovensko šolstvo ob jezikovni meji na Goriškem, Lev Brunčko: Resen opomin v resnem letu (o ljudskem štetju), in dr. Ivan Prekoršek: Pokrajinske zveze Ciril-Metodove družbe. „Vestnik“ [bo pomagal onim, ki natančneje zasledujejo razvoj naše družbe k temu, da prouče, kako napredujemo ev. nazadujemo. Članek o ljudskem štetju je letos velike važnosti in je treba, da ga priobči oz. izčrpa časopisje za one, ki ne bodo dobili tega koledarja v roke. Koledar je dovolj obširen: vendar bi morda družba izdajala lahko letno nekoliko večje koledarje z bolj raznovrstno vsebino, povabila naj bi k sodelovanju naše pisateljice in bi podala lahko vsako leto knjigo, ki bi bila primerna za naše obmejne knjižnice in bi tako združila utile cum dulci. Ako bi se za Koledar nekoliko več žrtvovalo, bi bilo zanj gotovo več zanimanja in družba bi imela pri tem gmojni in moralni dobiček.

Pismo. V terek so igrali na vinogradskem gledališču v Pragi dramo našega slavnega pevca Navala. Da so igralci pisali tudi drame, se ni zdelo nikomur čudno. Saj je bil Shakespeare igralec in pri tem največji dramatik, Tyl je igral in pisal drame, Zelensky je igralec in njegove „Ptice selilke“ so uspele, pri nas se je skusil Nučič v drami in pred nekaj dnevi so v Burgteatru častili spomin velikega umetnika Kainza, z njegovo dramo „Savel“, pri čemer so nemški listi poudarjali, da mora biti

Kolera v Carigradu.

Carigrad, 31. oktobra. Danes so obbolele v Carigradu za kolero tri osebe. Dve osebi sta že umrli.

Pruska nasilstva proti Poljakom.

Curih, 31. oktobra. Berlinski poročevalci curijskega lista „Neue Zürcher Zeitung“ je izvedel iz najzanesljivejših virov, da namerava pruska vlada v najkrajšem času razlastiti 18 polskih veleposestev in sicer na podlagi pruskega razlastitvenega zakona.

Madridski nadškoof in španski društveni zakon.

Madrid, 31. oktobra. Madridski nadškoof je z ozirom na novi španski društveni zakon izjavil, da se popolnoma strinja z njim in da bo stal vedno na strani vlade, dokler bo delovala za blagor španskega naroda. Ministrski predsednik Canalejas je to izjavo vzel z zadovoljstvom na znanje in zatrdil, da ima španska vlada pri tem samo čiste namene. Izjava madridskega nadškofa je po vsej Španiji vzbudila velikansko senzacijo.

Kolera na Dunaju?

Dunaj, 31. oktobra. Dancs so v neki tukajšnji artilerijski vojašnici oboleli nena doma štirje vojaki. Vojaški zdravnik je izjavil, da je bolezen jako sumljiva in da so se pokazali znaki kolere. Vendar rezultat preiskave še ni natančno znan.

Občni zbor češkega ženskega društva „Minerva“.

Dunaj, 31. oktobra. Pred občnim zborom češkega ženskega društva „Minerva“ je med pristašicami realistične in mlado-češke struje prišlo do tako hudih nasprotstev, da je morala predsednica občni zbor še pred začetkom preložiti na nedoločen čas.

Dividenda „Kranjske industrijske družbe“.

Dunaj, 31. oktobra. V današnji generalni seji „Kranjske industrijske družbe“ je bilo sklenjeno, razdeliti za leto 1909/10 dividendo 80 kron.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:
Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Lepo meblavana mesečna soba s posebnim vhodom se odda s 15. novembrom. Istotam se sprejme 1. malega dijaka na hrano in stanovanje. Kje, pove inšerati biro „Jutra“.

Išče se stanovanje obstoječe iz 2-3 sob, v največji hiši za februarjev termin, za državnega uradnika brez otrok (2 osebi). Ponudbe na upravnishvo „Jutra“ pod šifro „Mina stranka“.

Dve lepi svetli sobi, ena meblavana, druga nemeblovana, s posebnim vhodom, se oddasta. Ravno tam se sprejme tudi gospode na dobro meščansko hrano. Kje, pove inšerati biro „Jutra“.

Hiša z vjivo na jako prijaznem kraju se prodaja za K 8000. Več pove trgovec Simončič, Moste pri Ljubljani.

Reven sedmošolec, gimnazijec, išče instrukcije. Naslov pove inšerati biro „Jutra“.

Pisalnomicni harmonij dobro ohranjen z diktatonom se ceno prodaja pri šol. vodju v Lescach, kakor tudi popolnoma nove citre z mandolinaphonom.

Pouk francoščine, italijanščine in nemščine. Šebenik, Selenburgova ulica št. 6. I. nad.

Mlad uradnik se želi seznaniti z gospico. Dopisi pod „Jesen 25“ pošto ležeče Ljubljana.

vsak igralec kolikor toliko tudi pesnik. Da operni pevec napiše dramo je nekaj posebnega in celo komorni pevec kakor je Naval. Toda tudi Ema Destinova je napisala „Estero“, ki so jo pred par leti igrali v Pragi. Za Navalovo dramo je bilo mnogo zanimanja: drama se je uprizorila nekako na čast umetniku, ki je ravnokar gostoval na istem gledališču. Posebno ženski svet je bil navdušen. Po uspehih, ki jih je Naval dosegel s svojim petjem je bilo pač izključeno, da bi bila njegova drama propadla. Občinstvo je navdušeno ploskalo, morda bolj Navalu pevcu — nego autorju — dramati. „Videli smo že mnogo slabšega“, so si mislili. Kritika z dramo ni posebno zadovoljna, „Čas“ jo imenuje nepotrebnost. Nar. Listy pa pravijo, da se bo moral komorni pevec zadovoljiti samo s pevsko slavo, kot dramatik pa ne bo dobil lavo-rovih vencev. Za nas je to na vsak način zanimivo. Drama slika lahkoživega častnika, ki pošilja svoji ljubici pisma po knjigi. Tako pride njiju razmerje na dan. Ker častniku ni priznana pravica satisfikacije, se ustrelji sam. Glavno ulogo je imel g. Boleska. Dramo je prestavil dr. Bor. Prusik. V katerem jeziku je bila spisana, ne vemo.

Slovanske igralske potujoče družbe. V smislu rezolucije sofijskega shoda, naj se združijo slovanska gledališča v skupno zvezo, se je ustanovila na Češkem igralska potujoča družba, ki bo nastopala v vseh slovanskih zemljah. — Istotako se je osnovala ruska družba pod vodstvom Aleks. Petroviča Vezenkova-Kasarina, ki bo igrala v Pragi, na Dunaju, v Ljubljani, v Zagrebu etc. Na repertoirju je Pisemskij, Gogolj itd.

Lepo posestvo v ljubljanskem predmestju, pravno za kako obrt ali kočjaže se prodaja. Kje pove inšerati biro „Jutra“.

Pohišstvo za eno sobo se ceno prodaja. Ogleda se lahko od 11. do 2. ure pop. v Rožni ul. 17.

Išče se pomočnik, popolnoma izurjen v papirniški stroki; sprejemajo se samo resne ponudbe, a zahteva se znanje slovenščine. Začetna plača od 150 K naprej mesečno. Mesto stalno. Slovanska knjigarna Josip Gorenjec, Trst, Via Valdirivo 40.

Knjigovodkinja z 10 letno prakso, dobra korespondentinja, večja slovenščine, nemščine in deloma italijanščine, ki se nahaja že 4 leta v uglednem zavodu, želi spremeniti službo. Ponudbe na naslov „Čas je zlato“ na inšerati biro „Jutra“.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče, brat, svak in stric, gospod

Josip Paternost

posestnik in gostilničar

danes dne 30. oktobra t. l. ob 6. uri zvečer, v 42. letu svoje starosti, po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno preminul.

Pogreb predragega rajnika bo v torek 1. novembra ob 1/25. popoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi v Postojni.

Postojna, 30. oktobra 1910.

Ivanka Paternost roj. Šabec, soproga. Božidar Paternost, sin. Fran in Ivan, brata. Marija Bizjak in Ivanka Jurca, sestre. Fran Bizjak in Pavel Jurca, svaka. Franja Paternost roj. Požar in Marija Paternost roj. Mrhar, svakinji.

Kleparski pomočnik

dobi takoj delo pri Francu Betrianiju, kleparju v Ribnici.

Mesečna soba

lepo meblavana se takoj odda na Miklošičevi cesti št. 8. nasproti hotela „Union“. Več se poizve istotam v III. nad. na levo.

Lepa

meblavana soba

s posebnim vhodom v prvem nadstropju se odda. Razgled na ulico. — Naslov pove inšerati biro „Jutra“.

Velika zaloga

trboveljskega premoga

v kosih (Stückkohle) in orehovnika (Nusskohle) oddaja in sicer vsako množino od 50 kg naprej do celega vagona. Dobivajo se tudi

briketi in cepljena drva

na sežnje in metre. — Vsako množino budiš premoga, drv ali pa briketov dostavljam franco na dom. — Za mnogobrojna cenjena naročila se priporočam s spoštovanjem

IVANA TREO.

Cesta na Rudolfovo železnico. Številka telefona 274.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem naznanjamo tužno vest, da je v nedeljo dne 30. oktobra po dolgotrajni bolezni v 61. letu svoje starosti mirno preminul naš ljubljani soprog, oče, stari oče, brat in tast, gospod

Fran Klemenc

uradnik banke Slavije.

Pogreb bo v torek, 1. novembra ob 1/24 uri popoldne iz Škofje ulice št. 1 na pokopališču k sv. Križu.

Prosimo tihega sožalja!

Ljubljana, 30. oktobra 1910.

Josipina Klemenc roj. Terdina, soproga. — Josip Klemenc, bančni ravnatelj, brat. — Fran Klemenc, trg. sodnik; Milka Vrančič, sin in hči. — Ivan Vrančič, c. kr. sodnik, zet. — Ivan in Božan, vnuka.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

Dr. Ivan Oražen

Wolfova ulica 12

ordinira zopet.

Diplomirani krojač
Anton Presker
v Ljubljani, Sv. Petra c. 14
priporoča svojo krojačnico in veliko
zalogo oblek. 13/52 10

Stampilije

vseh vrst

za urade, društva, trgovce itd.

ANTON ČERNE

graver in izdelovatelj kavčukovih štampilj.

LJUBLJANA, Sv. Petra c. 6.

Ceniki franko.

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevlarski mojster

V LJUBLJANI, Sodnijska ulica št. 3

izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Elizabetni sanatorij

Ljubljana, Elizabetna cesta št. 2
s 1. novembrom otvorjen.

Opremljen je z vsemi modernimi terapevtskimi pripomočki, operacijsko dvorano, Röntgenaparatom, hidro- in elektroterapijo itd. — Sobe I., II. in III. razreda. — Prosta volitev zdravnikov. — Priznana izborna hrana. — Zmerne cene. — Bolniki naj se obračajo na svojega zdravnika ali na vodstvo sanatorija.

Cenjenim damam najvljudneje naznanjam, da sem otvorila svoj

krojaški salon

v katerem tudi točno in solidno izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela. Naročila z dežele izvršujem kar najhitreje. Poučujem tudi v šivanju in prikrojevanju.

Roza Medved

Mestni trg št. 24, III. nadstr.

PI?	Najboljša ura	PI?
IKO	sedanjosti:	IKO
PO?	zлата, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri	PO?

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg.

!! Lastna tovarna ur v Švici !!

PI?	Tovarniška varstvena znamka:	PI?
IKO	„IKO“	IKO
PO?		PO?

Za slabokrvne in prebolele!!

Pijte pravi pristni
Marsala, steklenica 7/10 K 1-50
Priporoča se tudi
Malaga, steklenica 7/10 K 2-50
Zaloga najfinejšega
Wermouth-vina à la Torino, stekl. 7/10 K 1-20
Za preprodajalce po dogovoru znižane cene.
FRAN CASCIO
Lingarjeva ulica št. 1, (za škofijo).

Vi prihranite denar! Automatični namizni prižigalnik

(poraben tudi kot žepni prižigalnik) oblastveno zavarovan, izvršen iz krogel avstrijskih Mannlicherjevih pušk.

Lepo darilo! **K 3-80** Lepo darilo!
JOSIP SCHUNDER tehnična pisarna Dunaj XIII., Hütteldorferstrasse 237/V.
Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se samo po poštne povzetju. — P. n. restavaterji in kavarnarji izjemne cene.

Vincenc Richterja pomada za lase

je izdelek, prirejen izključno na temelju znanstvenih in zdravstvenih predpisov. Imenitne posledice se prikažejo takoj po vporabi te pomade: rasti pričnejo lasje in brada. Zabrani izpadanje las in povzroča rast las tudi tam, kjer jih prej ni bilo. Cena lončku z navodilom 3 K.

„Schampos“, prašek za umivanje glave. Najboljše učinkujoči pripomoček za snaženje glave. Cena zavojčka 50 vin.

Vincenc Richter, specialista za gojenje las Dunaj IX. Sobieskygasse.
Zalogo ima A. MOLL, lekarnar, Dunaj I., Tuchlauben št. 9.

Dragocen dar

Vam pošljemo z obratno pošto zastoj in franko, ako nam v namen razpošiljanja naših cenikov pošljete

100 naslovov (edino z dežele, ne iz glavnih mest)

zasebnih in državnih uradnikov, učiteljev, vaških duhovnikov, graščakov, gospodarskih uradnikov, tovarnarjev in tovarniških uradnikov, bolje situiranih zasebnih uradnikov, trgovcev, obrtnikov itd. s svojega bivališča in najbližje okolice snažno in razločno na polo papirja spisane.

Prodaja patentovanih novosti

Leopold Weiss, Dunaj II. Hofenedergasse 1.

Zboljšana Kneipova metoda in ventilirane spalne čepice

so kot najbolj preizkušeno sredstvo proti nervoznemu glavobolu vseh vrst, proti potenju, vroči glavi in posledicam, izpadanju in osi-velosti las. Čepica pomiri živce in prozori dobro spanje in spočito glavo.

1 čepica z dvojno ventilacijo . . . K 6-1

1 „ „ trojno . . . „ 8-1

Balzam pospešujoči rast las in brade z uporabnim navodilom

1 stekleničica . . . K 2.-

1 „ „ . . . „ 4.-

1 „ „ . . . „ 6.-

Naročila iz province po pošti le proti povzetju.

Zavoj in spremnica 30 vin. Pri naročilu čepice naj se navede obseg glave.

P. FRÖTSCHER, Dunaj III., Barichgasse 17.

Franc Paušner

krojač

v Ljubljani, pri „Novem svetu“

javlja slav. občinstvu, da sprejema stare moške obleke v popravilo ter izvršuje iz starih oblek nove za otroke po najnižjih cenah.

Kinta

je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedajnosti.

Zaloga Puch-koles.

Sprejema kolesa v popravilo, emajliranje in poniklanje ter izposojevanje koles.

- Točna, solidna in cena izvršitev. -

K. ČAMERNIK, Ljubljana

Dunajska cesta št. 9.

--- Ceniki na željo brezplačno. ---

Matej Orehek, Ljubljana,

Kolodvorska ulica 26

(blizu južnega kolodvora) priporoča največjo izber raznovrstnega blaga, kakor: izgotavljenih moških, ženskih in otroških oblek in obval domačega izdelka, najrazličnejših ročnih kovčkov za izseljence, ter sploh vseh galanterijskih predmetov. Priznana solidno blago! Čudovito nizke cene!

Modistinja

MINKA HORVAT

Ljubljana, Sv. Jakoba trg 6

priporoča svojo veliko izbiro

damskih in otroških klobukov, športnih kap in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Popravi la točno in ceno.

Miši in podgane

narede največjo škodo v kletih in skladiščih.

Te se najhitreje uniči z mojo nanovo od mene iznajdeno uničevalno pasto, ki jo more vsakdo in povsod uporabljati. Cena pasti pol kilograma K 3.—. Izgotavljam tudi najnovejšo in od občinstva kot najboljšo priznane mehanične pasti za miši in podgane, ki prekosijo vse iznajdbe na tem polju. Vjame se v tako past 15 do 20 miši, ne da bi bilo treba past znova nastavljati. Cena pasti za podgane K 8.—, za miši K 3-60 do K 5-20.

Dobiva se pri iznajditelju in izdelatelju:

L. Pösch

kleparski mojster, Dunaj XVII., Blumengasse št. 60.

Izgotavlja stenske in namizne akvarije, kopalne kabine za ptice, ročne, stenske, vozne in nagrobne svetilke itd.

Tapetnik D. Puc

Ljubljana, Marije Terezije c. 16.

se priporoča za vsa dekoracijska in tapetniška dela. Divani, otomani, modroci se izdelujejo po najnižji ceni.

Ceniki zastoj in poštne prosti.

POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

FR. ČUDNU

urar in trgovec, Ljubljana

Delničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Bleu in Genovi.

Uhani, prstani, briljanti.

8/10-1

A. Lukič

Ljubljana, Pred škofijo 19

priporoča po znano nizkih cenah

jesenske in zimske obleke

najmodernejše površnike, zimske suknje in pelerine za gospode in dečke. Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice. Strogo solidna postrežba.

Klobuki, cilindri,

čepice, kravate, perilo, samo zadnje novosti, v modni in športni trgovini za gospode

P. MAGDIČ, Ljubljana, nasproti 2 glavne pošte.

Za jesensko in zimsko sezono

priselo nad 35.000 komadov svežega blaga in sicer:

nad	5.000 kom. oblek	za gospode	od K 8.— naprej
"	2.000 "	" dečke	" " 6.— "
"	2.000 "	" otroke	" " 4.— "
"	1.000 "	posameznih hlač	" " 4.— "
"	5.000 "	pelerin iz velblodje dlake	" " 6.— "
"	1.500 "	površnikov, raglanov in zimskih suknj	" " 3.— "
"	500 "	posameznih modnih telovnikov	" " 3.— "
"	18.000 "	konfekcije za dame in deklice kakor paletoti, raglani, mantile, kostumi, pelerine, krila in bluže.	

Priznana nizke cene!

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Izdelovanje igrač ERNEST HOFFARTH jun., Dunaj VIII.,

Pfeilgasse 34.

Vojaške oprave za otroke:

Infanterijska garnitura		K 4.—
Huzarska	„	obstoječa iz čake, prsnega „ 5.—
Planin. lovcev	„	oklepa, sablje, patronske „ 5.—
Dragonska	„	taške, puške v najfinejši „ 5.—
Ulanska	„	izdeljavi „ 5.—
Telesne straže	„	„ 6.—

Prekupovalci specijalni cenik.

Razpošiljatev po povzetju.

Milko Krapeš

Jurčičev trg 3 LJUBLJANA Jurčičev trg 3

priporoča svojo trgovino ur, juvelov, različnih srebrnih in kinasrebrnih namiznih oprav itd., itd. 6/10-1

Popravlja se točno, solidno in ceno izvrše.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 5.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2

Reservni fond K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporoča

promese na dunajske komunalne srečke à 18 K žrebanje 2. novembra gl. dobitok 300.000 K.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih

4½%

Tovarna vozov

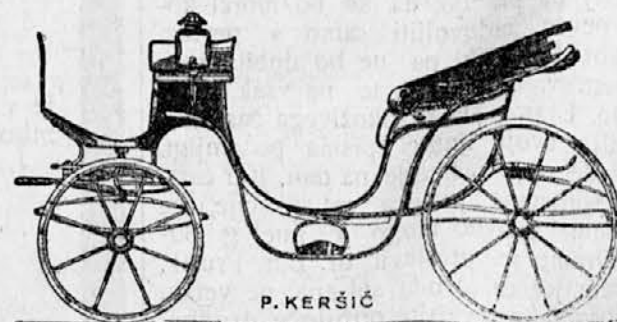
Peter Keršič v Sp. Šiški

priporoča

svojo bogato zalogo različnih vozov.

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila in popravila po primerno nizkih cenah.

Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.

Za točno in solidno delo se jamči. Že rabljeni vozovi se jemljejo v račun.